N°. 266. 1836

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk Nieuws-Blad.

Dingsdag 8 November.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDA, ontvangen hebbende het kohier der Patenten over den jare 1836, door Z. Exc. den Heere Gouverneur dezer Provincie executoir verklaard, brengen ter kennisse van de belanghebbenden, dat hetzelve kohier, te rekenen van heden, den tijd van tien dagen, op de gewone dagen en uren, ter Secretarij dezer Stad ter visie voorhanden liggen zal, en hetzelve, dien tijd verstreken zijnde, aan den Ontvanger der Directe Belastingen, ter invordering zal worden uitgereikt. Wordende een ieder, tot voorkoming van schade, gewaarschuwd, om, ten vastgestelden tijde, de verschuldigde aanbetalingen te doen; alsmede, dat volgens het besluit van welgem. Z. Exc. van den 19 April 1830, C. N°. 19 (Prov. blad N°. 64) alle reclames om ontheffing of vermindering in den aanslag van het Patentregt, zullen moeten worden ingediend binnen den bij de wet bepaalden termijn van drie maanden, na de dagteekening van de executoir verklaring des kohiers van iedere gemeente, zijnde dat van deze Stad gedateerd 15 October, zullende na verloop van die drie maanden, geene reclames meer tegen voornoemde Belasting worden aangenomen, terwijl een ieder zal behooren indachtig te zijn, dat meergemelde reclames op behoorlijk gezegeld papier geschreven, voorzien van het bewijs dat de verschenen termijnen zijn voldaan, en met alle verdere benoodigde documenten gestaafd, aan den controleur der Directe Belastingen, tegen reçu ter instructie moeten worden ingediend, om daarna, voorzien van de adviezen des Provincialen Inspecteurs, ter beschikking aan Heeren Gedeputeerde Staten te worden voorgelegd. En voorts, dat dusdanige reclamatien ter voors. zake, na den bepaalden termijn, of te wel ter bekwamer tijd ingediend, doch niet met de vereischte bescheiden gemunieerd, of niet door het intermediair van den daartoe bevoegden Controleur ingeleverd, ten koste der reklamanten zullen geretourneerd, of wel als niet ingekomen beschouwd worden.

Breda, den 5. November 1836.

DE ROY, Vt.
Ter ordonnantie van dezelve,
De Secretaris der Stad,
B. W. SCHAGHEN S.

EXTERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Heden (5 November) waren de fondsen te Antwerpen genoteerd: Belg. 100⅝; O. Metal. 102⅝; 5 pCt. Ardoin 21⅛, 20⅝, 21; Differed. 8⅛; Napelsche 94½; De Toscane 56; Boil. 92¼ pCt.; Russ. L. 99⅝; Int. te Antw. 95½; Bras. 83¼. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam ½ pCt. verlies k. z.

In de gewone berigten uit Parijs van den 3den, ons heden avond geworden, vinden wij hoofdzakelijk het volgend verslag van het gebeurde te Vendôme, door het ministerieel Avondblad *la Charte* gegeven: Zekere brigadier tot het 1ste regiment huzaren, aldaar in garnisoen, behoorende, *Bruyant* geheeten, had op den 29sten, in eene herberg 14 huzaren vereenigd en maakte afspraak met dezelve, om in den volgenden nacht alarm te blazen, zich van de posten en officieren te verzekeren, de autoriteiten te arresteren en de republiek te proclameren; men zou vervolgens op de naburige steden afgaan, om den aanhang te vergrooten. Nog staande het plaats hebben dier vereeniging of zamenspanning, werd daarvan berigt aan den kolonel van het regiment gedaan, die onmiddellijk den gezegden brigadier met zijne medepligtigen deed arresteren. *Bruyant* in de policie zaal gebragt, maakte van een gunstig oogenblik gebruik om te ontsnappen, 't welk hem gelukte, na een wachtmeester met een pistool op de plaats te hebben neergeschoten; in den nacht echter was hij uit eigen beweging naar de kazerne teruggekomen en had men hem in verzekerde bewaring genomen; een ander huzaar, zijn voornaamste medepligtige, was echter bij de verwarring ontkomen. Bij een eerst verhoor door den procureur des konings, in bijzijn van den onder-prefect gehouden, was *Bruyant* er rond voor uit gekomen, dat zijn oogmerk niet anders dan het proclameren van de republiek was geweest. In de stad had het voorval niet de minste opschudding te weeg gebragt.

Het gelijktijdig voorval van Straatsburg en Vendome heeft de Parijsche ministeriële bladen, die eerst stellig hadden beweerd, dat het gebeurde in de eerstgemelde stad eene geheel op zich-zelve staande daadzaak was, niet weinig in verlegenheid gebragt. Het *Journal des Débats* genoodzaakt te bekennen dat de beweging te Vendome zijne beweringen logenstraft, weet er thans niets beter op, dan in de beide voorvallen het bewijs te vinden, dat dezelfde geest van regeringlooze verdwaasdheid, welker bestrijding hij zich tot taak genomen heeft, op meer dan een punt in Frankrijk heerscht.

— Omtrent de spaansche zaken is door het fransch gouvernement eene telegrafische depeche uit Bayonne van den 1sten November openbaar gemaakt, houdende, dat de cortes de koningin tot regentes des rijks gedurende de minderjarigheid harer dochter hebben verklaard. Uit de bijzondere berigten en dagbladen tot den 27sten ontvangen, blijkt, dat het voorstel tot dit besluit door den een lid cortes in de zitting van den 27sten werd gedaan. Waarschijnlijk heeft de kamer den 28 of 29sten het besluit daaromtrent genomen.

In dezelfde zitting van den 27sten werd eene commissie benoemd, die belast zal zijn om naar de geschiktste middelen tot het ten einde brengen van den oorlog om te zien. Deze commissie bestaat uit de volgende leden: *Olozaga*, *Caballero*, *Sancho*, *Garcia Carrasco*, *Cardero*, *Arrieta*, *F. Alejo*, *Arana* en *P. Gil*.

Omtrent de krijgsgebeurtenissen in Spanje heeft men de volgende berigten: De tijding der nieuwe overwinning door *Alaix* op *Gomez* behaald, welke gisteren in eene telegrafische depeche werd vermeld, was den 26sten in Madrid verbreid. Het dagblad *El Castellan* had daarvan het eerst verslag gedaan, 't welk vervolgens door de overige bladen der hoofdstad, behalve door de officiele courant, was overgenomen. Luidens *El Castellan* was *Gomez* geslagen nabij de plaats Cangeo de la Verdad, in het binnenste der Sierra, tusschen Poso Blanco en Hinnosa gelegen. Naar de onderscheide jongste bewegingen, zoo van den generaal *Alaix*, als van den generaal *Rodil*, hield men het niet voor onmogelijk, dat *Gomez* eenigzins in het naauw was gebragt en heeft willen beproeven, voor dat hij *Rodil* op het lijf kreeg, zich een doortogt te banen, om zijnen zeer aanmerkelijken buit in veiligheid te brengen, en dat hij deze poging heeft zien mislukken.

Te Malaga schijnt de rust hersteld te zijn geworden op de aankomst aldaar van den kapitein-generaal van Grenada, *Quiroga*. *Escalante* heeft zich, gelijk gemeld is, op een Engelsch schip ter reede geborgen.

Na zijn tweeden aanslag op Oviedo te hebben zien mislukken, heeft de karlistische chef *Sans* zich den 21sten van de stad en haven van Gyon meester gemaakt. Denzelfden dag is de kapitein-generaal van Oud-Kastilien *Alvares* en de generaal *Castanon* te Oviedo gekomen, en hebben zij zich den 22sten op Avilès gerigt, waar de karlisten zich bevonden. In den namiddag had men in die rigting een levendig vuur gehoord.

Van het lot van Bilbao heeft men sedert de telegraphische depeche, die het ontzet aankondigde, niets naders vernomen.

— Uit Portugal heeft men berigt, dat de buitengewone en constituerende cortes tegen den 18den Januarij aanstaande zijn bijeengeroepen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 7den November.

Heden hebben de lessen aan de thans herstelde Koninklijke Militaire Akademie eenen geregelden aanvang genomen, nadat de herrijzenis dier belangrijke inrigting gisteren godsdienstig gevierd was door eene plegtige godsdienstoefening in het Akademie-gebouw zelf, waarbij de WelEerw. ZeerGel. Heer *V. van Gogh* eene leerrede hield over Ps. CIX vs 9: *Waarmede zal de jongeling zijn pad zuiver houden?* — Als hij het neemt naar uw woord. De aankomst der beambten en der kadetten bij de Akademie heeft in de laatste dagen aan deze stad eene bijzondere levendigheid gegeven. De oplettendheid, waarmede voor hetgeen tot eene behoorlijke ontvangst der kadetten strekken kon, was zorg gedragen, de uitmuntende inrigting in het Akademie-gebouw, en de orde, waarmede alles tot eene goede verpleging en eenen geregelden loop der studiën is voorbereid, worden door hen, die hunne zonen of vrienden naar hunne nieuwe bestemming vergezeld hebben, en door allen, die zich daarvan hebben kunnen overtuigen, ten hoogste geroemd.

— Naar wij vernemen is gisteren, ten gevolge van een onweder, dat ook hier gehoord en door een vrij zware hagelbui gevolgd werd, de bliksem geslagen in eene kleine woning van het naburig dorp Etten, welke daardoor in brand geraakt zijnde een prooi der vlammen werd; ook zoude een daaraan belendend huis beschadigd zijn geworden.

— Uit Harderwijk schrijft men van den 4den November:

„Heden zal van hier te water naar Hellevoetsluis vertrekken een detachement van 20 onder-officieren, korporaals en manschappen, onder het bevel van den 2den luitenant *J. C. Meister*, alsmede onder geleide van de 2de luitenants *C. Lach de Bere* en *J. Lion*, en den officier van gezondheid 3de klasse *G. J. W. Weber*, welk detachement bestemd is met het schip *de Jonge Adriana*, na de kust van Guinea te hebben aangedaan, naar Java te worden overgevoerd.”

— De Nederlandsche oorlogskorvet *Pallas*, kapitein-luitenant *Buys*, van Suriname naar Hellevoetsluis bestemd, is, na in het kanaal twee Hollandsche loodsen aan boord genomen te hebben, den 31sten October te Portsmouth binnengeloopen.

— Het van Londen naar Bremen bestemde Engelsche schonerschip *Victoria*, kapitein *R. Knight*, is den 2den dezer op de Noorderhaaks gestrand, doch de equipagie bestaande uit den kapitein, zijne vrouwe en vier matrozen, behouden in het Nieuwe Diep aangebragt.

— In den avond van 23 October is het schip *de Vrouw Alida*, kapitein *A. A. Borgman*, van Cardif naar Amsterdam gedestineerd, plotseling zoodanig lek geworden, dat hetzelve met drie pompen

geen uur boven water konde worden gehouden, en hij genoodzaakt was hetzelve ten elf ure op de hoogte van Eddijstone met de boot te verlaten, waarna hij vervolgens door eene Engelsche brik werd opgenomen en te Gravesend aan wal gezet.

— Een Engelsche dagblad meld, dat *Joseph Bonaparte*, bij zijne aankomst in Engeland uit de Vereenigde Staten, aan kapitein *Morgan*, gezagvoerder van het pakketschip *Philadelphia*, waarmede hij de overvaart heeft gemaakt, als een blijk van achting en genegenheid, wegens de voorkomende behandeling, welke hij gedurende de reis had ondervonden, het triktrakbord heeft geschonken, op hetwelk de keizer gedurende deszelfs overvaart naar St. Helena gewoon was te spelen, benevens een zilveren koffijkan, waarop de naam van *Napoleon* gegraveerd staat.

— In den loop der maand September zijn op Isle de France onderscheiden voorwerpen, welke door *Napoleon* aan den abt *Buonavita*, zijn aalmoezenier op St. Helena, waren vereerd, in publieke veiling tot de volgende prijzen verkocht. Een gouden horologie met ketting en lint 755 piasters, een zilveren theepot 100, een dito suikerpot 140, een dito beker 131, een paar dito zoutvaatjes 55, een kleine gouden beker 253, een zilveren couvert 75, een dito dito 80, een dito suikertang 105, een mes 30, het kistje waarin alles was vervat 30, totaal 1756 piasters of ruim 4000 guldens. Na den afloop der veiling bood men voor het horologie, dat tijdens den slag van Austerlitz het uur had gewezen, te vergeefs eene aanzienlijke som.

Het protesteren van een aantal Spaansche schuldeischers, wegens het niet betalen der renten door het Spaansch gouvernement, en het dreigen met in beslagneming van alle aan dat gouvernement toebehoorende eigendommen, de lage stand dier fondsen, het voorschieten door de heeren *Rothschild* eener aanzienlijke geldsom, voor de vreemde, in Spaansche dienst zijnde, troepen bestemd, en het in te dienen adres aan den Koning der Franschen, klagten inhoudende wegens het niet werkdadig naleven van het viervoudig verbond, zijn even zoo vele daadzaken, die onloochenbaar staven, dat het met de zaak van de Koningin-Regentes zeer slecht staat. Wanneer in het land zelve geene gelden in genoegzame hoeveelheid, om aan de dagelijksche behoeften te voldoen, kunnen gevonden worden, en buitenslands het krediet geheel verdwenen is, en zelfs de nog van daar vloeijende bronnen verstopt worden, zoodat van buiten geene redding, van binnen geene opbeuring te wachten is, wat kan er dan over blijven, dan de spoedige afloop eener zaak, die, omdat zij niet rigtig was in haren aanleg, niet zuiver in hare bedoelingen, en niet door den wil der natie versterkt, moest door zich zelve te niet gaan? Van over langen tijd voorspellen wij dien staat van zaken, omdat de revolutionaire beweging in de plaatse was getreden van voorzigtig en bedaarde hervormingsgezindheid; omdat met de verzaking van beginsels, het geloof aan het noodzakelijkheid derzelven was verdwenen; omdat het spel der hartstogten, de rustige bezadigdheid had vervangen, omdat men zich van de minderjarigheid van een kind, 't welk geene wettige aanspraak op den troon had, heeft bediend, ten einde des te beter den troon te kunnen bemagtigen, die bij de opvolging van Don *Carlos* voor schendige aanrandingen zoude zijn bewaard gebleven. Naar de vroegere lessen der geschiedenis, riepen wij vroeger uit: *Wee het land, welks Koning een kind is!* en de ondervinding dezer dagen bevestigt het, helaas! ten volle. Een herhaald staats-bankroet; een wankelend ministerie, dat met dictatoriale handelingen zich tracht staande te houden; bandelooze legers, in wier behoeften niet voorzien kan worden, en waarbij verslagenheid en gebrek aan krijgstucht heerscht; het land van alle zijden besprongen, en doorkruist door overwinnende legerbenden van hem, dien men te onberaden van zijne aangeborene regten heeft beroofd en van den troon uitgesloten; — ziet daar wat het zoogenaamde vrije constitutionele Spanje kenteekent. Wee hetzelve, indien tegenover de revolutionaire factie, die den boventoon voert, het bewind niet bestand is! Deze uitroeping van de constitutie van 1812 heeft het werk de kroon opgezet, maar waar moet het eindigen? Indien de afgrond der revolutie niet aldaar krachtiglijk gesloten wordt, zooals vroeger in Frankrijk door *Buonaparte*, zal Spanje dan niet deelen in het lot, wat Frankrijk trof in het laatst der vorige eeuw? Men ducht dat met de troonsbeklimming van Don *Carlos* eene terugvoering naar het oude; eene wederinvoering van eene regering der geestelijken, eene hernieuwing der verfoeijelijke inquisitie, en wat meer van dien aard is, zou plaats grijpen; dat de vrijheden der Spanjaarden verkort en hunne onverjaarbare regten miskend of geloochend zouden worden; doch wij vreezen zulks zoozeer niet; ware godsdienstigheid kan zeer wel gepaard gaan met vrijheidsmin; want omdat de omwentelingsgeest noch zedekunde, noch godsdienst acht, en in uitersten vervalt, daarom wordt de gematigdheid niet uitgesloten daar, waar men dan orde en wet, aan vrijheid en godsdienst gehecht is.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 4den November.

De *Moniteur* houdt heden de benoeming van den baron *Rouen* tot gezant in Brazilie, in plaats van den heer *Serurier*, die tot gezant in Belgie is benoemd.

— De vrienden van het ministerie doen het thans vrij bepaald voorkomen, dat de onlusten te Straatsburg en Vendome de uitwerking zijn van een uitgestrekt plan, welks takken door het geheele leger zouden zijn verspreid. Inzonderheid maakt een der bladen van Nantes er opmerkzaam op, dat in den laatsten tijd zoo in de stad als in den omtrek, oproerige geschriften waren verspreid, bedoelende daarmede voornamelijk een adres aan de fransche natie, 't welk de onderteekening draagt van *Lucien Bonaparte*, en waarin onder anderen gezegd wordt, dat de heerschappij van een enkelen voor de fransche natie niet meer past; terwijl men voorts te Nantes opgemerkt had, dat er in den jongsten tijd eene menigte borst- en standbeelden van *Napoleon* op de straten werden rondgevent, doch geen enkel van het regerend geslacht. Van zijn kant ziet het *Journal des Débats* in het gebeurde de werking der revolutionaire partij, welker voorstanders, vooral in Spanje, Portugal en Zwitserland, slechts op eene beweging in Frankrijk wachtende waren, ten einde in hun eigen land steun te geven aan de democratische partij en den revolutionnairen geest overal te doen zegevieren: wenschen en pogingen die echter mislukken zouden uithoofde van het gezond verstand van de meerderheid der bevolking.

Men had in den beginne gevreesd, dat het gebeurde te Straatsburg de verwijdering der gravin *Lipano* (echtgenoote van *Murat*), die zich thans in ziekelijken staat in de hoofdstad bevindt, zou ten gevolge hebben, doch men heeft haar de verzekering gegeven, dat zij gerustelijk blijven kan.

Van wege het ministerie zijn, naar men verzekert, aan de prefects der departementen bevelen gezonden, om een wakend oog te houden op de oude krijgslieden van het voormalig keizerrijk, waarvan er vele, inzonderheid uit Zwitserland, in den laatsten tijd in Frankrijk zouden zijn gekomen.

De *Moniteur* houdt het berigt dat de zaak der huzaren van Vendome voor den krijgsraad der vierde militaire divisie zal worden gebragt. Omtrent de beweging te Vendome wil men nog verzekeren, dat de huzaren die er deel van hebben uitgemaakt, zelve niet regt wisten wat de beide hoofdleiders, de brigadier *Bruyant* en een tweede huzaar, die eerst sedert zes maanden bij het regiment stond en het ontvlugt is, eigenlijk wilden. De hoofdaanvoerder *Bruyant* blijft met eene uiterst verdwaasde vermetelheid verzekeren, dat hij in zijn plan zou geslaagd zijn, bij wilde het regiment op zijne hand winnen, de officieren vernieuwen, de republiek afkondigen en de landerijen verdeelen; hij is een jong mensch van slechts 22 jaren.

Omtrent de zaak te Straatsburg bevestigt het zich, dat het koninklijk hof van Colmar daarmede belast zal zijn, reeds is de procureur-generaal en een lid van het hof te Straatsburg aangekomen. Door het *Journal du haut et del bas Rhin* was vermeld, dat na het voorval, een aantal personen in de stad waren in hechtenis genomen, doch zulks is onnaauwkeurig bevonden, daar men wel bevelschriften tot in bewaringneming heeft uitgevaardigd, doch de aangeduidde personen zich door de vlugt hebben gered. De genoemde courant houdt ook een berigt van den generaal *Voirol*, waarin het vermelde wordt tegengesproken, dat deze bevelhebber een oogenblik in de magt der opstandelingen zou geweest zijn.

De aide-de-camp van den generaal *Voirol* is tot luitenant-kolonel bevorderd.

— De heer *Thiers* heeft sedert de terugkomst van zijne reis reeds een groot aantal bezoeken ontvangen, onder anderen van den heer *Dupin ainé*. Bij den koning is hij nog niet ten gehoore ontvangen, maar wel bij de leden der koninklijke familie.

— Blijkens een algemeen overzigt van den franschen handel met zijne koloniën, heeft de algemeene invoer gedurende het jaar 1835 bedragen fr. 760,726,696; in 1834 bedroegen dezelve slechts 720,104,356 fr. De uitvoer in 1834 is geweest voor de koopgoederen in 't algemeen fr. 714,705,380; en voor de fransche koopwaren fr. 509,992,377; in 1835 heeft dezelve bedragen in 't algemeen fr. 834,422,218 en voor de fransche goederen fr. 577,413,633.

— Omtrent de beraadslagingen van den Zwitserschen landdag in de zaak van *Conseil*, wil men hier, schoon dezelve in 't geheim gehouden worden, toch reeds weten, dat de stad Bazel zich voor het ontwerp van den heer *Tscharner* heeft verklaard, met een paar wijzigingen, waarvan een daarin bestonden dat men niet antwoorden mogt op de aanvallen tegen de inwendige gesteldheid van zaken in Zwitserland, door te zeggen, dat de vreemde mogendheden het regt niet hadden zulks te controleren. Zurich had zich voor het ontwerp der meerderheid verklaard. Bazellandschap wilde het besluit omtrent de zaak van *Conseil* genomen gehandhaafd hebben, ver-

klarende, alhoewel grensstaat, bereid te zijn de maatregelen te verduren die Frankrijk nemen mogt. Neuchatel had zich bepaald met de herhaling der motieven door dit kanton op den vorigen landdag ontwikkeld, en had voorts nog de woorden, in eene depeche van lord *Palmerston* voorkomende, tot de zijne gemaakt, dat Zwitserland in het beginsel regt konde hebben, maar ongelijk had in de ruchtbaarmaking die het aan de zaak gegeven had. Volgens het dagblad *l'Helvétie* zou het voorstel van den heer *Thorner*, 't welk het bevredigendst is, waarschijnlijk de meerderheid voor zich krijgen.

— Uit Madrid heeft men thans de dagbladen tot den 27sten October ontvangen. Het blijkt uit dezelve, dat het voorstel voor de voortduring van het regentschap der koningin-regentes door 68 leden onderteekend en van dezen inhoud is: »De algemeene nationale cortes bevestigen H. M. de koningin-regentes in dezen haren titel en het daaruit voortvloeijend gezag, gedurende de minderjarigheid harer doorluchtige dochter, de koningin *Isabella II*." — Uit deze berigten blijkt, dat het gegeven telegraphisch berigt, 't welk de benoeming der koningin als regentes hield, voorbarig was, daar er nog slechts van het voorstel daartoe de reden is.

— Ter beurze van heden (4 *November*) waren genoteerd: 5 pCt 105,70; 5 pCt. 78,75; Nap. renten 98,05; Spanje Ardoin 20¾; Differd 8⅞; Passive 5¾; Rom. L. 102¼.

F R A N K R I J K.

PARIJS, (ZATURDAG) DEN 5den NOVEMBER.

Het *Journal des Debats* behelst heden een artikel ter regtvaardiging van den maatregel, welken hetzelve een paar dagen geleden gevoelen deed, dat vermoedelijk ten aanzien van den jongen *Louis Bonaparte* zou genomen worden. De poging van den Prins is, naar *de Debats* beweert, wel eene misdaad, maar van een' geheel bijzonderen aard, voortspruitende uit de geheel exceptionele positie van den schuldige, zoodat de zaak niet door de wetten of gewone regtbanken kon beoordeeld worden; de eer van den Koning en van Frankrijk gedoogden niet dat hij voor het hof van assises werd gebragt; voorts vindt het genoemde blad, dat het gouvernement niet anders handelen kan, dan den jongen Prins van het Fransch grondgebied te verwijderen, aangezien men vroeger een dergelijk besluit ten aanzien der hertogin van (Berri) genomen heeft. Intusschen laat dit niet na, dat men de opmerking maakt, dat zoo de beginselen hier door het *Journal* op den voorgrond gesteld, naar den letter opgenomen wierden, de grondslagen der maatschappij geheel omver zouden worden geworpen.

— De commissie benoemd tot wering van den nadruk en die van den letterkundigen eigendom, moesten heden bijeenkomen. De eerste dier commissien zou bij haren arbeid reeds erkend hebben, dat er niets goeds tot stand te brengen was, dan van den oogenblik, dat de letterkundige eigendom overal evenzeer als elk ander goed beschermd wierd, doch men heeft tevens ingezien, dat er nog vele jaren verloopen zouden, eer men overeenkomsten desaangaande tusschen de natien onderling tot stand gebragt had. In den boezem der tweede commissie, heeft men naar middelen gezocht om voor te komen dat de letterkundige eigendom nimmer in handen van het algemeen kon vallen, maar men heeft gevoeld dat daartegen ook groote zwarigheden bestonden, en zulks voor 't minst den nadruk buitenslands te meer zoude aanmoedigen. De hoofdmaatregelen waartoe men zou zien te komen, bepaalden zich hoofdzakelijk tot de volgende punten:

1°. Het beletten van den doorvoer van nadrukken; een verlies dat aanmerkelijk is, aangezien alle brusselsche nadrukken, die naar Spanje, Zwitserland en Italie, zelf naar Amerika gezonden worden Frankrijk passeren.

2°. De Fransche boekverkoopers uit te noodigen, om zich tot eene maatschappij te vereenigen, ten einde tot een' goedkooperen prijs van hunne uitgaven te geraken, en beter tegen den vreemden nadruk te kunnen dingen. Men heeft namelijk boeken die te Brussel 2 franken kosten en die men hier te Parijs niet voor minder dan 16 fr. kan bekomen. Het is dit geweldig verschil 't welk den brusselschen nadruk zoo vele voordeelen bezorgd.

— De terugkomst van den heer *Thiers* heeft in de diplomatieke kringen veel beweging veroorzaakt, en op nieuw de geruchten van het aanstaand intreden van een teruggekeerd diens gewezen ministers in het bestuur.

— Dezer dagen zijn er gedurig couriers naar onzen gezant te Londen, den heer *Sebastiani*, afgegaan. Men denkt dat die drukke correspondentie betrekking heeft op de zaken van Portugal.

— Het schijnt dat de gezondheid van den Prins van *Polignac* een nieuwen schok gekregen heeft, bij het vertrek van het kasteel van Ham, der heeren *Peyronnet* en *Chantelauze*; hij blijft evenwel volhouden, om aan het gouvernement geen verzoek in te dienen.

— De brieven van Straatsburg van den 3den dezer houden zich alle met het dwaze ontwerp van prins *Lodewijk Napoleon* bezig, maar behelzen dienaangaande geen nader nieuws; een derzelve spreekt echter van drie officiers der pontonniers en een officier van het 3de regiment artillerie, die sedert zondag verdwenen waren, en, naar den schijn, deel aan den aanslag genomen hadden.

— Het schijnt thans bewezen uit de alhier ontvangen tijdingen uit Madrid tot den 29sten, dat het gouvernement voorbarig de benoeming van de Koningin *Christina*, als Regentes, door de cortes aangekondigd heeft. De derde lezing van het voorstel namelijk daartoe strekkende, zou niet dan in de eerste dagen van november kunnen geschieden. Evenwel beschouwt men die benoeming als genoegzaam verzekerd.

— Men heeft thans uit Madrid het omstandig verslag der Cortes-zitting van den 27sten ontvangen; door de ministers van oorlog en financien zijn in die zitting een aantal rapporten gelezen, waarvan het drukken werd bevolen. In die rapporten werd onder anderen een waarlijk droevig tafereel van den toestand met betrekking het leger opgehangen. De natie moest een getal van 227,000 man infanterie, en 12,700 man kavallerie, behalve een 14,000 gemobiliseerde nationale garde, onderhouden, en met zulk eene magt was men nog niet sterk genoeg, om de verschansingen der karlisten in de opgestane provincien aan te tasten, een hunner versterkte depôts Cantavieja te bemagtigen, de togten van *Sans* te beletten, noch *Gomes* uit Andalusien te houden, en hem welligt niet te beletten zich van Almada meester te maken, en de schatten der nabijgelegene mijnen, die op een aantal millioenen begroot worden, magtig te worden. — Na het lezen der opgemelde rapporten is op het bureau der kamer het ontwerp der commissie voor het adres van antwoord op de troonrede neêrgelegd. Ter slotte werd het voorstel gelezen, om de Koningin als regentes in het bewind te bevestigen. Verscheidene redenaars hebben daarover het woord opgevat, betogende dat volgens de constitutie, een dergelijk voorstel alvorens er over te stemmen, driemalen, telkens met zes dagen tusschenruimte, behoorde gelezen te worden; het woord werd deze leden echter niet gegund, en het voorstel na deze eerste lezing met 52 tegen 11 stemmen goedgekeurd, om nader op de zaak zelve terug te komen.

— De Spaansche dagbladen geven een overzigt der verrigtingen van den generaal *Rodil* sedert zijn vertrek van Madrid, dit verslag behelst niets belangrijks. Het is gedagteekend van den 22sten October, uit Argamasilla, het hoofdkwartier van den minister van oorlog.

In een officieel rapport aan den minister van oorlog, wordt door den kommandant-generaal der beide Asturiën het relaas bevestigd, dat van den aanval op Oviedo gegeven is: de karlisten, die 2,500 man sterk waren geheel geslagen zijn, hun verlies heeft bestaan in 80 dooden, onder welke onderscheiden bevelhebbers en officieren en 200 gekwetsten van alle graden.

Men leest in de *Eco del Commercio*:

»Het schijnt dat men reeds begonnen is Cantavieja, (eene der hoofd-depots van de karlisten in de provincie Arragon) te belegeren. Als men hiermede krachtdadig voortgaat, zal men deze sterkte kunnen genomen hebben vóór dat de karlisten haar te hulp komen. Wij zullen zien of men even zoo lang wachten zal, om het te nemen als om het beleg te beginnen."

El Castellano bevat het volgend bijzonder berigt:

Almaden 22 October. »Op dit oogenblik (negen ure des avonds) bevindt *Gomez* zich met 13,000 man te Santa Eufemia, twee uren van hier. Wij hebben besloten, hoewel wij niet meer dan 1500 man onder het bevel van den brigadier *Flenier* in deze stad hebben, ons daar binnen te verdedigen.

« Een officier der koninklijke garde van don *Carlos*, die zich met vier andere karlisten, tegen den avond aan de voorposten vertoonde, verzekert dat *Gomez* meer dan voor 25 millioen goud en zilver bij zich heeft; zonder te rekenen den buit, die de karlistische officieren door plundering opgedaan hebben van de spaansche grenzen.»

Uit Bayonne schrijft men van 1 November:

« Het beleg van Bilbao is den 29sten der vorige maand door de karlisten niet opgebroken, zoo als gezegd was, maar gestaakt om *Espartero* tegen te trekken die den vorigen dag te Penna de Ordona aangekomen was.

« Zoo op het oogenblik ontvang ik eenen brief van St. Sebastiaan onder dagteekening van 30 October, die mij berigt dat de kommandant der twee Engelsche oorlogschepen, waarvan het eene te Portugalette en het andere te Olobirga op de rivier van Bilbao het bevel bekomen hadden, om hunne schepen in brand te steken, zoodra de karlisten zich van stad meester maakten.

« Twee bataillons van het 2de regiment Spaansche jagers zijn tot ondersteuning van Bilbao, naar Santander gezonden. Een hulpkorps van 8 à 900 man is insgelijks onder de bevelen van den kolonel Araos van St. Sebastiaan naar Bilbao vertrokken.»

Heden (5 *November*) waren de fondsen ter beurze genoteerd: 5 pCt. 106; 5 pCt. 79, 15; Nap. renten 98, 40; Spanje Ardoin 21¼; Passive 6⅞, 6; Defer. 8½, Rom. L. 100.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 4den November.

Z. K. H. de grootvorst *Michael* bevindt zich steeds hier, en naar sommigen willen, zal Hoogstdezelve een gedeelte van den winter in deze stad doorbrengen.

— Lord *Lansdowne* is dezer dagen, na zijne reis door een gedeelte van Duitschland te hebben volbragt, alhier aangekomen.

— De bijeenkomst der Standen van het Keurvorstendom Hessen-Cassel, welke op den 5den dezer had moeten plaats hebben, is tot den 12den uitgesteld.

— De onlangs te Berlijn in het huwelijk getreden erfgroothertog van Hessen-Darmstadt is den 2den uit die stad te Darmstadt aangekomen; den volgenden dag werd Hoogstdezelfs gemalin aldaar verwacht. De regerende hertog van Saxen-Weimar was mede aldaar aangekomen, en zal vervolgens zich naar Stuttgardt begeven, want H. K. H. de groothertogin zich uit Zwitserland bij Hoogstdenzelven zal voegen, om gezamelijk de terugreis naar hunne Staten aan te nemen.

— De *cholera* blijft altijd te Munchen heerschen; gelukkig evenwel is het getal dergenen, die door deze ziekte worden aangetast, tot dus verre niet zeer groot. De regering gaat voort, de meest doelmatige maatregelen te nemen, tot stuiting der kwaal.

— Uit Berlijn wordt thans geschreven, dat het berigt onjuist is dat de Britsche gezant bij het Perzische hof, de heer *Ellis*, zijne reis over Petersburg zou hebben genomen. Hij is van Odessa regtstreeks op Warschau, en van daar naar Berlijn gereisd. Hiermede vervallen dus de geruchten omtrent de door hem met lord *Durham* gehoudende conferentie.

— Uit het Zwitsersch district Jura wordt van het laatst van October geschreven, dat eenige dagen te voren door den britschen gezant aan den president van den Vorort, den heer *Tscharner*, de vertrouwelijke mededeeling was gedaan, dat zijne regering zich niet mengen konde in de geschillen tusschen Frankrijk en Engeland gerezen, overigens levendig wenschende dat het eedgenootschap spoedig wederom in vriendschappelijke betrekking tot het eerstgenoemde land mogt geraken. Hiermede schijnen dus de vroegere geruchten van het aanbod eener bemiddeling, van de zijde van Engeland gedaan, te vervallen.

— In den *Schwäbischen Merkur* wordt van de Italiaansche grenzen geschreven: Reizigers welke kortelings geleden Beneden-Italie bezochten, verhalen, dat gedurende hun verblijf te Napels aldaar vele gevangennemingen hadden plaats gehad, waarvan de oorzaak in staatkundige redenen moest gezocht worden. Onder degenen die in verzekerde bewaring waren genomen, noemde men twee advokaten en een geneesheer, die in betrekking hadden gestaan met de staatkundige vlugtelingen op het eiland Maltha, waar zich sedert de laatste jaren een groot deel dier lieden uit alle oorden van Europa verzameld hadden. Dezelfde reizigers verzekerden ook, dat schoon de jonge koning bij de bevolking nog zeer geliefd was, op den duur dier genegenheid bij het ligtzinnig karakter der Napolitanen, weinig te rekenen viel, en de koning dan ook in die tegenwoordige gezindheid zijner onderdanen minder zekerheid voor zich zelven vond, dan in de trouw zijner troepen, bijzonder der Zwitsersche regimenten.

In andere berigten uit Napels meldt men, dat ten gevolge der thans aldaar uitgebrokene cholera, onderscheidene wijken der stad in beweging zijn geraakt, doordien men het volk, even gelijk zulks in andere hoofdsteden van Europa het geval geweest is, in den waan had weten te brengen, dat hetzelve vergeven werd. De koning hiervan onderrigt, had zich terstond in persoon naar de plaatsen van den oploop begeven, had het volk zoeken te bedaren, het brood in de bakkerswinkels geproefd en zich zelfs in de hospitalen begeven, waar choleralijders lagen. De rust schijnt daardoor hersteld te zijn geworden.

Te Rome had men berigt dat de cholera te Ancona geheel opgehouden had.

— Te Weenen heeft men berigt ontvangen dat de aartshertog *Ferdinand* van Este van Lemberg te Klausenburg was aangekomen, ten einde namens den keizer de huldiging der Zevenbergsche standen te ontvangen. Bij de plegtigheid, bij die gelegenheid gehouden, was het portret van den keizer in de raadzaal, waar de huldiging plaats had, plegtig ten toon gesteld geworden. Tot de bijeenroeping van eenen nieuwen landdag was besloten, doch dezelve zoude wel niet voor het midden van het volgende jaar bijeenkomen. De aartshertog *Ferdinand* zou gedurende eenige weken te Clausenburg vertoeven.

Te Weenen heeft zich het gerucht vernieuwd, dat er openingen waren gedaan voor eene huwelijksvereeniging van den koning van Napels met eene Modeensche Prinses.

Uit Maltha had men berigt, dat de Prins van Capua aldaar een hotel voor zes maanden gehuurd had.

— Te Weenen waren den 29sten October genoteerd: 5 pCt. Metall. 103¾; 4 pCt. 99⅜; 3 pCt. 75¼; Bankactien 1343.

EEN CHINEES IN ENGELAND.

Het is iets zeldzaams, dat een Chinees van eenige opvoeding tot in Europa komt. De wetten des lands, hun belang en hun gebrek aan nieuwsgierigheid, om de landen der westelijke barbaren te bezoeken, houden hen van reizen terug. Wel heeft men, vooral in Frankrijk, waar het gewigt van elk nieuw verschijnsel zoo ligtelijk wordt overdreven, somwijlen beproeven Chinezen, die door toevallige omstandigheden daar heen waren geslingerd, als geleerden van hun land uit te geven, doch dit waren alle, of matrozen of marskramers, die slechts enkele woorden van hunne taal konden schrijven, en meerendeels niets dan een provinciaal dialekt spraken; de laatste, welke door zendelingen naar Parijs waren gebragt, en die ongeveer een jaar daar bleven, waren iets beter opgevoed, maar ook deze hebben geene nieuwe kennis aangaande China naar Europa overgebragt; ook zijn zij naar hun land wedergekeerd, zonder een spoor van hun daarzijn overgelaten te hebben. Eenige jaren geleden kwamen te Londen twee Chineesche vrouwen aan, welke in de dagbladen op allerlei wijzen werden geroemd en voor vrouwen van hoogen rang uit den omtrek van Canton uitgegeven. Spoedig echter bleek het, dat zij publieke vrouwen waren uit Canton, die door eenen Engelschen scheeps-kapitein gehuurd en naar Londen gebragt waren om voor geld vertoond te worden. Sedert evenwel, is in Engeland een Chinees aangekomen, die beschaafder is dan al zijne voorgangers; hij heet Ho-tschin, is ontsproten uit eene familie der Mandschu en bekleedde eenen landspost, doch moest uithoofde zijner staatkundige meeningen uit China vlugten. Weinige jaren geleden kwam hij naar Engeland, waar heen, door tusschenkomst van de faktorij der Engelsche kompagnie te Canton, regelmatig gelden werden overgemaakt; hij vestigde zich bij eenen rijken pachter niet ver van Hartford, met wiens dochter hij weldra huwde. Spoedig leerde hij Engelsch en verstond het alras toereikende, om het bestuur van een landgoed, welks eigenaar op het vasteland zich bevond, op zich te kunnen nemen. Voor korten tijd heeft hij zelf eene pachthoeve in huur genomen en zich geheel aan den akkerbouw toegewijd. Hij is een man van 30 jaren, heeft een aangenaam voorkomen, gemakkelijken omgang en levendigen geest. Behalve dezen Chinees in Engeland, moet zich ook te Parijs een Japanees bevinden; ten minste volgens een Fransch dagblad moet zich een vreemdeling bij den minister van openbaar onderwijs hebben aangemeld en dezen verhaald, een geneesheer uit Jeddo te wezen; hij zoude van het Hollandsche gezantschap aldaar hebben gehoord, dat Parijs de geschiktste plaats was tot het beoefenen der geneeskunde, en om die reden middelen hebben gevonden om zich naar Frankrijk te begeven; hij spreekt Engelsch. De minister zoude hem daarop hebben gevraagd, of hij hem wilde dienstig zijn in het uitvoeren van zijn plan, doch de Japanees weigerde zulks, er bijvoegende slechts gekomen te zijn, om van de overheden de vergunning te verwerven, tot het voortzetten zijner studiën.

EIJEREN-HANDEL UIT FRANKRIJK NAAR ENGELAND.

Een groot aantal kleine vaartuigen heeft de vaste bestemming om eijeren uit Frankrijk, naar Engeland over te voeren. Het getal eijeren die jaarlijks uit Duitschland, de Nederlanden en Frankrijk, naar Groot-Brittannie worden vervoerd, bedraagt 72 millioen, waarvan Frankrijk alleen 50 millioen levert. De inkoopprijs kan op 42 centimes het dozijn worden gesteld. Door de vracht, de winst van den koopman en van den kleinhandelaar, het verlies door bederf of breken, brengt den inkoopprijs van 42 c. tot 1 franc 50 c. voor den verbruiker. De eijeren-handel naar Groot-Brittannie levert mitsdien voor de Fransche kooplieden eenen belangrijken tak van handel op.

Uit eene, aan het Britsch parlement voorgelegde, opgaaf van het aantal krankzinnigen, die in de graafschappelijke gestichten van Engeland zijn opgenomen, blijkt, dat in het graafschap Bedfort, sedert de opening van het gesticht in het jaar 1812, zijn opgenomen 618 personen waarvan 61 genezen. In Gloucestershire sints 1823 opgenomen 640, waarvan genezen 156. In Lancashire sints 1816 verzorgd 2222, hersteld 899. In Middlesex sedert 1831 opgenomen 1183, genezen 181. In Pembroke 41 en sedert 1822 opgenomen 2. In Staffordshire sints 1818 verzorgd 2023, hersteld 295. In West-Yorkshire sedert 1818 opgenomen 2095, genezen 929. In Norfolk sints 1814 verzorgd 1020, hersteld 78. In Cheshire sints 1829 opgenomen 288 en genezen 91.

Ter EFFECTEN-SOCIETEIT te Amsterdam van Zondag 6 November zijn de verhandelde fondsen tot de volgende prijzen omgezet:

Werk. Schuld 2½ pCt. 52¾; Ardoins 85 £ 21, 20¾, ⅞, 21; Ardoin-Coup. 40, 39.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.